

skladnic, se izplačujejo — v kolikor niso določeni zato specialni krediti — iz proračunskih kreditov odobrenih za skupne prejemke dnevnicaarjev.

Potni in selilni stroški.

Čl. 67. Drž. uslužbenci nimajo pravice do povrnitve potnih in selilnih stroškov:

Zbor širjega sosveta poverjenišva UJU v Celju.

(Konec.)

Tajnikovo poročilo.

Za tem je podal tov. K. bal svoje poročilo in uvodoma omenil, da je bil sklep prejšnje seje širjega sosveta glede članarine sporocen izvršnemu odboru UJU v Beogradu. Nadalje omenja, da so se konstituirali posamezni odseki, ki so bili sestavljeni v pomoč poverjeništvu za izvršitev sklepov skupščine v Kranju. Nato prečita poročilo. (Poročilo o delovanju odsekov objavi mo posebe).

K poročilu odseka za kontraktualce se oglašajo tovariši Tončič, ki slika žalostne razmere nekaterih učiteljev, ki so prišli iz Istre in so nastavljeni na Hrvaškem kot dnevničarji in ves čas počitnic ne prejema nikake plače.

Tov. Milojevič povdarja, da je zagrebško poverjenišvo UJU ukrenilo vse, da se tem revežem odpomore, ker v drugih oblastih ni veljavna naredba z dne 28. aprila 1927, ki velja za ljubljansko in mariborsko oblast, na podlagi katere se kontraktualnim učiteljem priznajo vsa službena leta.

Šolsko upravni odsek v Mariboru.

Na predlog »Celjskega učiteljskega društva« se sklene ustanoviti tudi v Mariboru šolsko upravni odsek. V to svrhu se skliče anketa upraviteljev mariborske oblasti za 6. januarja 1928.

Članarina za izvršni odbor UJU.

Ker je stavil tov. Šijanec vprašanje, koliko znaša sedaj članarina za izvršni odbor UJU, 10 ali 15 Din, je bil naprošen predsednik UJU tov. Petrovič, da poda svoje mnenje glede povišanja članarine. Povdarja, da mu je sicer težko govoriti o tej stvari, vendar pojasni, da je centrala UJU navezana edino na članarino in ker potrebuje denar, je morala seči po edinem sredstvu, t. j. zvišanju članarine. Brez sredstva pa centrala UJU ne more obstojati.

Tov. Šestan izjavlja, da ljubljansko poverjenišvo ni v principu proti povišanju članarine, vendar je to sedaj neizvedljivo, ker so posamezna društva že sprejela svoje proračune. Nato pa izreče kratko kritiko izdatkov središnjega odbora UJU.

Zatem se razvije kratka debata o proračunu središnjega odbora UJU, ki je bil predložen skupščini v Skoplju. V debato so posegli tov. Musek, Petrovič, Milojevič, Dimnik in Hren.

Po končani debati je bil sprejet predlog, da se predloži vprašanje povišanja članarine pokrajinski skupščini.

Podpora pevskemu zboru.

Razpravljalo se je nato še o obveznosti članarine za »Pevski zbor učiteljskega UJU« in o obrambnem skladu. Govorili so o tej zadevi tov. Hudales, Macarol, Mavrič, Kopriva, Požar, Mencin in Skulj.

Pravila UJU.

Tov. Skala poda poročilo nanašajoče se na projekt pravil, ki so ga vsa društva že prejela odtisnjenega v posebni brošuri. Iznešene so bile glavne točke, napram katerim je zavzel širji svet svoje stališče. Tov. Skala je obljubil izdelati celoten predlog za glavno skupščino, v katerega vnesse vse naše zahteve. Posamezna društva pa naj o pravih razpravljajo na svojih zborovanjih. Pri vsakem društvu naj se

a) ko se premeste kazensko ali po prošnji: premeščenje po razpisu se smatra v tem slučaju kot premeščenje po prošnji;

b) v slučaju če se premeste v mejah občine, kjer so nastavljeni (v službi);

c) v slučaju novega sprejema, ko uslužbenec stopa prvič v drž. službo.

izvoli referenta, ki stvar v celoti predela in nato poda svoje mnenje pri društvenem zborovanju. Da ne bi bilo pozneje nepotrebnih kritike, naj društva stvar sedaj temeljito predelajo.

Radi pozne ure sta bili odstavljene z dnevnega reda točki o tisku in o samoizobrazbi.

Samostojni predlogi učiteljskih društev.

Zatem prečita tovariš tajnik predloge posameznih učiteljskih društev. Kamniško učiteljsko društvo predlaga, naj bi pošiljala na skupščino svojega delegata učiteljska okrožja in ne posamezna društva. — Ker se je pri razpravi o pravih določilo, na koliko članov pride delegat za državno skupščino, odpade ta predlog.

Predlog laškega učiteljskega društva pride v razpravo na prihodnji seji širjega sosveta.

Predlog novomeškega učiteljskega društva, naj sklene širji svet, ali je obvezno plačevanje članarine za pevski zbor, je brez predmeta, ker, kar je že delegacija sklenila, ne more ponovno sklepati širji svet, kot nižja instanca. — Glede drugega predloga istega društva, da naj pošlje poverjenišvo svoje predloge najprej društvom v pretres in ko se ta izjavijo za, so šele za društva obvezni, se sklene vprašati društvo, kakšne predloge in fermane ima tu v mislih.

Belokranjsko učiteljsko društvo predlaga, naj bi pevski zbor predlagal račune poverjeništvu UJU in istemu tudi oddal eventualni čisti dobiček. Predlog je brez predmeta, ker pevski zbor nima nikakega dobička, račune pa pregleduje glavni blagajnik pov. UJU.

Sklepi učiteljskega društva za celjski okraj, ki so že bili objavljeni v »Učiteljskem Tovaršu«, se bodo, v kolikor še niso izvršeni, upoštevali.

Predlog ormoškega učiteljskega društva, naj bi se skušalo potom Središnjega odbora spraviti v uradniški zakon odredbo, da bi se dobivale doklade za onemogle starše in nepreskrbljene brate in sestre. Predlog se sprejme in se ga vpošlje Središnjemu odboru UJU v nadaljnje postopanje.

Dolnjelendavsko učiteljsko društvo predlaga, naj bi plačevali šolnino le oni učenci, ki bi po krivdi staršev oziroma oskrbnikov imeli slabe uspehe. Predloga se ne vzame v razpravo, ker je UJU principijelno proti vsaki šolnini, ker je to proti ustavi.

Učiteljstvo UJU za našo univerzo.

Končno je bil sprejet še sledeč protest: Predstavniki slovenskega učiteljstva, včlanjeni v UJU — poverjeništvu Ljubljana, zbrani na seji širjega sosveta v Celju dne 27. decembra 1927 so sprejeli soglasno sledečo resolucijo:

Zahtevamo najodločnejše, da se črta čl. 44. načrta novega finančnega zakona, ki predvideva okrnitev po dolgih letih težko priborjene slovenske univerze, simbola našega narodnega osvobodjenja.

Pozivamo narodno skupščino, posebno vse slovenske poslance, da zastavijo vse svoje sile v boju za odklonitev navedenega člena.

Ker je bil s tem dnevni red izrpan, zaključil tov. poverjenik ob 18. uri sejo.

V. M.

Anketa učiteljev kmetijsko-nadaljevalnih šol ljubljanske oblasti

(dne 19. novembra 1927.)

Ustanavljanje in vzdrževanje.

Tov. Mencina opisuje, kako se je ustanavljala nadaljevalna šola na Grahovem in kako so si zamišljali stvar pri sreskem poglavarju. Vtis je dobil, da nam hočejo okrajne ekonomije postaviti kot nekatere nadzornike. Neizvedljivo je v oddaljenih krajih sistem strokovnega pouka po strokovnjakih, ki bivajo na sedežu sreskega poglavarja in to že radi potnih stroškov.

Tov. Kmet (Ribnica) izjava, da mu je sodelovanje strokovnjakov na njegovih šolah dobrodošlo, ker od učiteljev ne moremo zahtevati da bi bili v vseh predmetih podkovani. Mnogo je odvisno od osebe okr. ekonoma, pri katerih ne odločuje toliko šolska izobrazba, kot ljubezen in navdušenje za stvar.

Tov. Vider je proti temu, da se strokovnjaki umešavajo v zadevo. Šest ur ima še sam premalo in ne odstopi nikomur nobene ure. Pripoveduje, kako so pri ustanovitvi mislili, da bode njegova šola nekakša sreska kmetijsko-nadaljevalna šola, ki bi jo obiskovali fantje od blizu in daleč. Strokovni pouk bi prevzeli strokovnjaki na sedežu sreskega poglavarja. Iz tega načrta seve ni bilo nič, že iz razloga, ker bi vzdrževalni stroški radi potnine in višjega honorarja predavateljev strokovnjakov preveč narastli.

Tov. Pleničar je naziranja, da imej prvo in glavno besedo v nadlj. šoli učitelj,

Tov. Kmet (Ribnica) opozarja na potrebo, da se tam, kjer sodelujejo strokovnjaki, izdela na skupnem posvetovanju načrt za vzajemno delo.

Tov. poverjenik Skulj povdarja, da hočemo vsi eno, strokovnjaki in mi in se moramo zato pri delu najti. Ustanavljajmo nadaljevalne šole povsod, kjerkoli so dani pogoji, ko smo pripravili ugodna tla, potem naj pridejo strokovnjaki in izpopolnijo naše delo. Radi jih bomo videli v sredi svoje mladine.

Referent tov. Mencin podčrtava misel, ki jo je izrazil tov. Kmet, da ne gledamo na ves problem s kakšnega tesnega stanovaškega stališča, s stališča našega stanovskega ugleda in koristi, ampak da nas sme voditi v smislu našega programa edino skrb za čim boljše izobrazbo našega kmetijskega ljudstva in v tem pravcu moramo sodelovati složno učitelji in strokovnjaki. Ne sme na noben način nastati med nami kako umetno nasprotstvo, drug drugega rabimo pri svojem delu med narodom. V kolikor je kmet, oddelek s svojimi navodili povzročil nesoglasja, ki so prišla dancs do izraza, se bo dala zadeva z intervencijo uravnati, ker imajo na kmet. oddelku razumevanje za naše težnje. Jasno pa je brez nadaljnega, da se da vse vprašanje nadaljevalnega šolstva velikopotezno rešiti le z našega programatičnega stališča, ki smo ga z idejne, vzgojne, didaktične in praktične strani vsestransko utemeljili. To ni za nas noben problem, to je za nas samoposebni umevna stvar, da bo na oni nadaljevalni šoli, ki si jo predstavljamo kot organski del podoželskega ljudskega šolstva, kot splošno ljudsko institucijo, najbolj oddaljenim in samotnim krajem najbolj potrebno, poučeval učitelj osnovne šole in nihče drugi, ker drugače v najštevilnejših slučajih biti ne more. Za nas je vsa zadeva prava nacionalna zadeva, zato je ne moremo reševati ne s tesnega stanovskega, pa tudi ne s tesnega strokovnjaškega vidika. Pred očmi imamo samo ono veliko nalogo, ki smo si jo kot ljudski učitelji postavili, ko smo organizacijo postavili na nov idejni temelj. Kdor gre na tej poti z nami, nam je dobrodošel.

Tov. poverjenik Skulj je glede vzdrževanja šole mnenja, da smemo računati tako dolgo, da se zadeva z zakonom ne reši, v prvi vrsti le na krajevne činitele (občino, denarne zavode, okrajne odbore) in tu zopet odločuje predvsem osebnost učitelja. Odbor za nadaljevalno šolstvo pa si bo prizadeval, da se tudi to vprašanje, kolikor je pač mogoče, povoljno reši in da se doseže izdatna podpora od strani države in oblastne samouprave.

Tov. Pleničar je za to, da se v sedanjih razmerah ne odvijata dva letnika šole, ampak se naj raje sprejema učence vsako drugo leto.

Tov. Skulj priporoča voditeljem šol, da naj pritegnejo k sodelovanju mlajše tovariše, ki kažejo zanimanje za stvar.

Tov. Mencin opozarja na načelno stran vprašanja o vzdrževanju nadaljevalnih šol, ker še danes ne vemo, v čigavo kompetenco preide to šolstvo, ali ga bo vzdrževala država, ali samoupravne oblasti. Poverjenišvo se bo prizadevalo, da uveljavi naše zahteve, kadar se bo odločala usoda nadaljevalne šole. Krajevni činitelji pa trajno ne morejo vzdrževati sami nadaljevalne šole, ker h kmet. nadaljevalni šoli stopi kot potreba še gospodinjstva nadaljevalna šola.

Izobrazba učiteljstva.

Tov. Lovš je pravi, da pettedenski tečaj za izobrazbo učiteljev kmet. nadaljevalnih šol nikakor ne morejo zadostovati. Učitelj si mora z neprestano samoizobrazbo spopolnjevati svoje znanje. Navaja nekaj domače strokovne literature, ki pa po njegovem mnenju zdaleka ne zadostuje. Treba je seči po tuji literaturi. Vsak učitelj bi moral obvladati en tuj jezik z bogato književnostjo, ker brez tega prava izobrazba ni možna.

Tov. Vider je glede tečajev istega mnenja. Udeležil se je tečaja na Grmu le radi spričevala.

Tov. Jevnikar je mnenja, da so tečaji le izhod v sili. Treba je temeljitega nadaljnega študija. Zeli, da bi nekdo zbral in metodično uredil učno tvarino za nadaljevalne šole.

Tov. Hočevar (Šmihel pri Novem mestu): Kjer so kot poljudni predavatelji znani in od ljudstva priljubljeni kmet. strokovnjaki, naj se jih povabi k sodelovanju, toda učitelj bode glava te šole.

Tov. Fr. Mercina (Grahovo) ni proti temu, da pridejo tu pa tam strokovnjaki predavati tudi v oddaljene šole, le s potnimi stroški naj se ne obremenjuje proračun šole in honorar naj bo enak za vse učitelje.

Tov. Omerza poroča o ureditvi šole in pouku v Trbovljah. Šola se je ustanovila v okviru kmetijske podružnice. Sprejemajo se mladeniči od 14.—21. leta. Izjavlja se za sodelovanje strokovnjakov.

Tov. Primožič (Mekinje) je mnenja, da se kmetijsko-nadaljevalne šole ne bodo razvile, ako bodo pri ustanavljanju in pouku imeli glavno besedo strokovnjaki.

Tov. Lulik (Ribnica): Strokovnjaki naj pridejo s predavanji šole, ko je učitelj s pravim poukom položil temelj za sprejemanje strokovnega znanja.

Tov. Jevnikar: Nadaljevalna šola bo uspevala in se razvijala le, ako postane zadeva vsega učiteljstva. Strokovnjaki naj predavajo po potrebi izven rednih učnih ur. Pomagajo naj nam pa pri sestavi pomožnih knjig za pouk.

učitelje in učiteljice nadaljevalnih šol reorganizirajo v praktičnem pravcu. Pripoveduje, kako so taki tečaji drugod urejeni in stavi nekatere konkretne predloge, ki so bili sprejeti

Učne in pomožne knjige.

Radi pčlega časa ni bilo mogoče te teče temeljiteje predelati. Soglasje je vladalo v tem, da se z učnimi knjigami ne mudi in da spisovanje takih knjig ne more biti zadeva strokovnjakov, ampak samo izkušenih pedagogov/praktikov.

Nato so bile soglasno sprejete resolucije, ki jih je »Učit. Tovarš« že objavil.

Z apelom na vse udeležence da v učiteljskih društvih in krožkih propagirajo našo stvar, je poverjenik Skulj po peturnem razpravljanju zaključil anketo.

(Konec.)

Volno, bombaž za strojno pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA, Stari trg 12, Židovska 4

Splošne vesti.

IZJAVA.

Naj mi tovariši oprostijo, da spregovorim danes v osebni zadevi. Odločno sem bil vedno proti vsakemu polemiziranju z »Edinstvom«, ker sem prepričan, da stvarni argumenti ne odločujejo, dokler ne iztrgamo iz naših stanovskih vrst zadnjih ostančkov one dvojne morale, ki je bila prokletstvo našega stanu, one dvojne morale, po kateri je treba tovarišu iz nasprotnega tabora za vsako ceno ponizati in lastnega pristaša za vsako ceno ščititi, naj uganja kar hoče. Molčal sem zato dosledno na vse napade in izzivanja v »Edinstvu«, molčati hočem tudi na zadnji očitke »Edinstva«, da je bila na naši strani »netovariška gonja napram članu R. Knafliču«, molčati pa ne morem, naj me tovariši razumejo ali ne, na poročilo v zadnjem »Edinstvu«, da je pravni zastopnik Knafličev pred sodiščem na podlagi mojega celjskega referata ugotovil popolno skladnost mojega in Knafličevega načelnega pojmovanja v našem nacionalnem vprašanju. Ta ugotovitev je v popolnem nasprotju s tem, kar je »Edinstvo« prej o tej zadevi pisalo. Ali naj to smatram kot nekaj indirekten preklic ali popravek? Ta način ne bi bil možen. Ako sem spoznal, da sem trdil o kom nekaj neresničnega, bom kot mož to priznal in obžaloval. V resnici so mi s to ugotovitvijo storili slabo uslugo. Res je sicer, da je bil moj govor vseskozi nacionalen, ali v pojmovanju nacionalne misli je bil daleč proč od vsakega dogmatizma, formalizma in vsake nesposobnosti. V skladu s svojo nalogo, sem se trudil, da premostim nasprotstva v pojmovanju naše nacionalne misli s tem, da ji dam ono globino in širino, ki bi lahko vse zadovoljila. Bil je to poizkus z najresnejšim namenom, bil je pa tudi moj zadnji poizkus. Reševanje našega državnega nacionalnega vprašanja prepustim zanjeprijemnim, ki so patriotizem in nacionalizem vzeli v zakup. Svoj nacionalni idealizem bom zanjeprijemnim udeležil v boju za pravice slovenskega naroda. Če me kdo radi tega imenuje separatista ali karkoli, svobodno mu. Svobodno lahko vsakdo to mojo izjavo izrablja. Lepa prilika se torej nudi vsem onim, ki hočejo na ta način svoji stvari služiti.

Rudolf Mencin.

— Prosvetni program za našo državo. Komisija, ki naj izdela državni prosvetni program, je imela že drugo sejo pod predsedstvom ministrovega pomočnika Risto Jojića. Razpravno snov so razdelili na naslednje točke: 1. Katere šole so potrebne; medsebojni odnosi teh šol. 2. Enotni učni načrt in bodoči prosvetni program. 3. Ali naj bodo vse šole podrejene prosvetnemu ministru ali pa tudi drugim ministrom. 4. Nacionalna in splošna kultura naših šol. 5. Učni in vzgojni značaj naših šol. 6. Gmotno stanje šolstva. 7. Visoko šolstvo. Za čim temeljitejšo proučitev teh vprašanj se bo komisija razdelila na več sekcij.

— Otvoritev novih vzporednic in razredov: V Zgornji Šiški, srez Ljubljanske okolice se odpre otroški vrt. K otroškemu vrtcu v Šostanju se odpre vzporednica. Na osnovni šoli v Senčurju se odpre vzporednica. Onovna šola v Izlakah se razširi v trirazrednico.

— Raženj za tovarstvo. Dne 22. novembra 1927 je umrla v javni bolnici v Mariboru g. Judita Čeh, vdova po 1. dec. 1923. leta umrlem nadučitelju Čehu. Bolehala je nad dve leti. Njen delež je bila sama revščina in nadloga. Prijatelj je imela malo in njena poslednja volja je bila, da se naj o njeni smrti nikdo ne obvesti, češ: »Nikdo me ni poznal prej, čemu bi ob grobu pomislil mene in moje otroke«. Zapustila je 5 nepreskrbljenih otrok: 1. absolutna meščanska šola, ki obiskuje sedaj privatno šolo »Kovač« — strojepisje — v Mariboru, 2. učenca II. letnika Trgovske akademije v Mariboru, 3. Učenka IV. meščanske šole v Cankarjevi ulici v Mariboru, 4. Vajenca litografije v zadnjem učnem letu in 5. učenka II. razreda osnovne šole. Otroci so ostali brez očeta in brez matere; stanujejo v stari šoli. Ker je bila pokojnina pičila so trpeli pomikanje vsa leta po očetovi smrti. Ob leka gre k skrajnemu kraju. Živil nimajo. Domovinska občina Zrkovci pa pričakuje s strahom dan, ko bode morala prevzeti učiteljske sirote. Pokojnino bodo dobili približno 867 Din čez 4 mesece. Do sedaj so se zavzeli za žalostno usodo zapuščenih tovariš Anton Brumen, ki bo vzel najmlajšo za

svojo in upokojeni tovariš Knaflič Davorin s svojo soprogo, ki je, kakor pravi sv. Martin, podaril vrhno suknjo. S tem sem povedal vse. — Pri učiteljski Samopomoči ni so bili, ker so pač odlagali, kakor mnogi drugi, dokler ni bilo prepozno. Zlato v ognju — prijatelji v nesreči — in zdaj je na razno »tovarištvo«. Tovariš(ice)!, videli bomo kako vsebino ima ta beseda. Enemu bi bilo treba poiskati službo; ima 4 mesečne šole, lepo piše in izvrstno riše, veče knjige in januarja bo absolvirala knjigovodstvo, stroje pisje in korespondenco ter trgovsko računstvo pri Kovaču v Mariboru, drugim bi pa bilo treba omogočiti, da končajo šole oziroma učno dobo. Kakor kdo pojmi besedo »tovarištvo«, tako naj storil imena in uspeh — sliko tovarištva — bom objavil v »Učiteljskem Tovarišu«. Tovariše blagajnik učiteljskih društev prošim da pri učiteljskih zborovanjih opomni tiste, ki bodo prežrti to notico. — D. M. Brezje pri Mariboru, 28. novembra 1927. — Simon Petrovič šolski upravitelj, začasnih varuh.

— Prošnje učiteljev za imenovanje, premeščanje in upokojeve. Prosvetno ministrstvo je odredilo, da je vsako prošnjo učitelja ali učiteljice za imenovanje, premeščanje ali upokojeve a limine zavrniti, če se predloži direktno ministrstvu, mesto po predpisani službeni poti. Odredba je bila izdana predvsem zato, ker so se pripetili slučaj, da so se vlagale potvorne prošnje od drugih, kot v prošnji navedenih oseb z namenom, da bi se povzročale ljudem neprilike.

— Narodne noše za šolske prireditve. Ob državnih praznikih, ob koncu leta ali tudi za druge prilike potrebujejo šole narodne noše. Včasih gredo razni hitro zmašeni kostimi že med maskarado. Otroške noše je najtežje dobiti. Zato bi bilo prav, da si šole, ki imajo vsaj nekaj denarja, omislijo svojo lastno garderobo narodnih noš, ki jih izdelajo same učence višjih razredov. Če bi se oglasilo dovolj šol, sem pripravljen preskrbeti kroje za noše in dodati tem tudi potrebna navodila, ali pa preskrbeti tudi noše. Mogoče bi veljala garderoba kakih 6 noš (dekliških in deških) brez obuvale kakih 800—1000 Din, kar bi se v nekaj mesecih dalo sigurno nabrati.

— Opozarjamo na inserat tvrdke ROZMAN in prosimo da se p. n. učiteljstvo pri nakupu sklicuje na n.j.

20% si prihranite na izdatkih pri nabavi raznih pletenin, modernih damskih oblek in bluz, perila, rokavic, nogavic, kravate, čepic, dežnikov, damskih torbic, listnic itd. v modni trgovini **Peter Šterk nasl. Miloš Karničnik** Ljubljana Stari trg 18

Iz oblastnih šolskih odborov v Sloveniji.

—ob Ožji oblastni šolski odbor v Ljubljani je na zadnji svoji seji dne 21. nov. t. l. razpravljal in sklenil sledeče važne zadeve za šolstvo in učiteljstvo:

Tajnik obl. šol. odb. tov. Jul. Slapšak je predlagal, da naj se kratka poročila o delovanju oblastnega šolskega odbora ter o sklepih, ki zadevajo šolo in učiteljstvo, objavljajo v »Učiteljskem tovarišu«, da bo učiteljstvo informirano, kar je bilo soglasno sprejeto.

Iz tajnikovega poročila posnemamo, da sta si širji in ožji obl. šol. odb. s posebnim poslovnikom določila delokrog. — Odobreno so bile okoliščine obl. šol. odbora in sicer: a) glede obravnav šolskih zamud, z dodatkom glede skrbstva za zdravstveno stanje šolskih otrok, o cepilnicah koz pri novincih, o čemer izda oblastni šolski odbor potrebni formulir, kakor tudi za slabotne otroke, ki bodo za eno leto oproščeni šol. obiska; b) glede kraljevih šolskih odborov; c) glede proračunov kraljevih šol. odborov; d) glede okoliščine št. 161. v zadevi brezplačnega stanovanja in kuriva.

O nagradi tajnikom je bil napravljen sledeči soglasen sklep: »Vsakemu šolskemu upravitelju(ici), ki itak ne prejema upraviteljske doklade, določi kraljevni šolski odbor kot svojem zapisnikarju(ici) — silnico kot v mariborski oblasti — nagrado, in sicer: v šolah do 100 šolobisk, otrok (po stanju z dne 1. okt.) po 50 Din na mesec, v šolah z nad 100 otrok po 70 Din na mesec.

Odobritev proračunov kraljevih šolskih odborov. Blagajnik g. ravatelj DOKLER je poročal, da bo na podlagi izkušen sestavil podrobna navodila za sestavo proračunov. V podrobnostih je omenil: Prispevki za rokotvorni pouk so določeni z odl. vel. žup. št. 7718 od 13. okt. 1926. Proti tej točki je velika averzija, češ, da to ni za podeželske šole. Postavke učila in knjižnice so normirane z odl. P. br. 3004 od 2. III. 1924. Upravitelji bi morali predložiti seznam učil, časopisov in knjig. »Prosv. Glasnik« je sicer obvezen, obl. šol. odb. bo skušal izposlovati razveljavljenje tega odloka, kajti samoupravnih teles se ne more siliti, da obremene prekomerno svoj proračun. Kurjava in razsvetljava — po mnenju obl. odb. — ne pripada, pač pa za pisarne. Za snaženje so vneseni premanjtni zneski. Razvidno bi moralo biti število razredov, otrok in velikosti sob. 30% prebitek na nepredvidene stroške je ukazano z odlomkom O. N. br. 14.999 od 23. III. 1925. in P. br. 4108 od 2. IV. 1925. Računa se le od rednih potrebščin. Samoučila za revne učence so ponekod ustavljena za vse učence, kar je iz pedagoških ozirov priporočljivo. Tiskovine so ponekod preizkušene, ponekod previško postavljene. Adaptacije in popravila so odobrena, če so ukazana po pravomočnem odloku sres, progl. ozir. zdravstvenega referenta.

Proračun oblastnega šolskega odbora predvideva 135.000 Din osebnih izdatkov, ki se raztezajo na nagrade osebno: blag., poslovdolj., pravne-mu referentu, pis. uradniku, stroje pisji in slugi, na zavarovanje osebja, na potrditve za služb. potovanja in članom šol. odb. za seje. Materijalni izdatki znašajo 18.000 Din, za pis. potr., liste, tiske kurjavo in razsvetljavo itd. Podpore predvidevajo 1.190.000 Din ter se raztezajo na izdatke za zgrad-

be in razširjenja šol ter nakup zemljišča za šolske vrtove (1.000.000), podpore za potovanja učiteljem in učencem, za nabavo učil in šol. opreme, za oblastno učiteljsko skupščino, za oblastni šolski fond, za slušatelje viš. ped. šol, za prireditve higijskih tečajev.

Zgradbe novih šolskih poslopij. Ta zadeva je urejena z okoliščino št. 457 od 20. nov. 1927. H komisijam je vabiti tudi sres. poglavarja, ki daje stavbeno dovoljenje in izvrši kolavdacijo skupno z oblastnim šol. odborom. Gradbene sekcije v Kranju, Ljubljani in Novem mestu imajo premalo osebja, da bi izdelovale idejne skice (1 : 300), proračune in det. načrte (1 : 100). Enotni gradbeni načrti se ne priporočajo.

Za izboljšanje šol. razmer je sklenil obl. šol. odb. pozvati mest. obč. ljubljansko, da zgradi novo šolo v Tomanovi ulici in dozdike v Sp. Šiški in na Prulah. Zdravstvena oblast naj pregleda šolo na Vrtači in v Novem mestu, da se te šole zapro, če ne ustrezajo varnostnim in zdravstvenim zahtevam.

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

TVRDKA F. IN I. GORIČAR, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 29

priporoča cenj. učiteljstvu perilo za gospode in dame, lastnega izdelka, vseh vrst damsko in otroško konfekcijo, razno manufakturno blago za obleke in perilo, trikotažo, pletenine in druge modne predmete.

Pri večjem nakupu olajšani plačilni pogoji!

Osebnne zadeve.

—i Premeščeni so sledeči učitelj(ice): Pahor Marija v Sv. Duh, srez Logatec; Marja Čadež v Duplje, srez Kranj; Marija Čerta v Orehovicu, srez Novo mesto; Franja Žitnik v Zagorje ob Savi; Amalija Lasič v Planino pri Rakeku.

—i Ostavko na državno službo je podala Zofija Svigelj. Ivanu Theuerschuh je priznana stalnost v državni službi.

—i Ministrski svet je sprejel sledeče slovenske učitelje iz Italije v službo naše države kot kontraktualne uradnike: Marijo Lapajne, Zorko Demartin, Zorko Marčelja, Bogomilo Marčelja, Marka Sebeliča, Ivana Ribariča, Marka Mogoroviča, Zdenko Bloudek, Cirila Kafola, Ljudmilo Kafol, Frana Venturina, Frana Kramerja, Katarino Sušelj, Antona Basa, Anro Frankovič, Milka Podgornik, Marijo Mahnič, Marijo Vidmar, Marijo Tolstovršnik, Maksimiljan Gross, Ljudmilo Rebek, Antona Skrobina, S. Avguštin Nežo Pavel, Silvo Monari-Neufeld, Ivo Varnjan, Anico Varnjan, Franjo Mačkovič, Faniko Balanč, Ivana Matelica, Bert Spazzapan-Marolt, Milko Turko.

—i Ostavko na državno službo vsled odslužitve vojaške službe so podali sledeči učitelji: Bajde Viktor, Sekirnik Maks, Miklavč Slavko, Krepek Drago.

—i V državno službo se sprejeti sledeči abiturijenti in abiturientke: Perčič Antonija v Buče, srez Šmarje pri Jelšah; Vinko Guma v Motnik srez Kamnik; Laura Puhaločič v Kastav; Terezija Šlibar v Toplice srez Novo mesto; Angela Ščurek v Sv. Martin na Pohorje; Marija Šobar pri Sv. Rupertu, srez Maribor, levni breg; Ivana Avbelj za otroško vrtnarico na II. mestni otroški vrtov v Ljubljani.

Oblačilnica za Slovenijo v Ljubljani, Miklošičeva 7 daje p. t. učiteljstvu blago na obroke po brezkonkurenčnih cenah in brez vsakih pristojbin, le proti predložiti legitimacije. Pri veliki izbiri manufakturnega blaga, najdete primerna darila za Miklavža, Božič in Novo leto.

Razpisi služb.

—r Razpis stalnih učiteljskih služb na osnovnih šolah v mariborski oblasti. Prošilci vložijo prošnje pri svojih upraviteljih do 31. decembra 1927. Natančnejši razpis v »Uradnem listu« št. 119, z dne 28. novembra 1927. I. Srez Celje: Dramljič 1 m.; Galicija 1 m. upr.; Griže 1 m.; Sv. Jurij ob Taboru 1 m.; Ljubecna 1 m.; Loka pri Sv. Jurju ob Taboru 1 m. upr.; Nova cerkev 1 m.; Orla vas 1 m.; Sv. Pavel pri Preboldu 1 m.; Petrovče 1 m.; Gornja Ponikva 1 m. upr.; Polzela 1 m. + 1 m.; Sv. Rupert 1 m. upr.; Svetina 1 m. upr.; Šmartno v Rožni dolini 1 m.; II. Srez Dolnja Lendava: Belčinci 1 m.; Bogojina 1 m. + 1 m.; Dobrovnik 1 m.; Gančani 1 m.; Gor. Lakoš 1 m.; Hotiza 1 m. upr. + 1 m.; Gomilica 1 m.; Ivanjci 1 m.; Kapca 1 m. upr.; Kobilje 1 m. upr. + 1 m.; Lipovci

1 m.; Lipa 1 m.; Mala Poljana 1 m. upr. + 1 m.; Melinci 1 m.; Motvarjevci 1 m. upr.; Odanci 1 m.; Radmožanci 1 m.; Srednja Bistrica 1 m.; Trnje 1 m. upr. + 1 m.; Turnišče 1 m.; Velika Poljana 1 m.; Zamostje 1 m. upr. III. Srez Dravograd: Sv. Anton na Pohorju 1 m. upr.; Črna 1 m.; Kapla 1 m. upr. + 1 m.; Lokovica 1 m. upr.; Marenberg 1 m.; Mežica 1 m.; Muta 1 m.; Ojstrica 1 m. upr.; Sv. Ožbalt ob Dravi 1 m.; Pernice 1 m. upr.; Sv. Primož na Pohorju 1 m. upr.; Remšnik 1 m. upr. + 1 m.; Ribnica na Pohorju 1 m.; Strojna 1 m. upr.; Trbonje 1 m.; Vuhred 1 m. IV. Srez Gornji grad: Bočna 1 m. upr.; Gorica 1 m.; Ksaverij 1 m.; Mozirje 1 m.; Nova Stifla 1 m.; Rečica ob Savinji 1 m. upr. + 1 m.; Šmartno ob Paki 1 m. V. Srez Kranj: Čadram 1 m.; Sv. Jernej 1 m.; Konjice deš. 1 m.; Konjice dekl. 1 m.; Sv. Kunigunda 1 m.; Prihova 1 m.; Resnik 1 m. upr.; Tepanje 1 m.; Vitanje 1 m. ali 1 m. VI. Srez Ljutomer: Apače 1 m.; Sv. Duh na Stari gori 1 m. upr. + 1 m.; Gornja Radgona 1 m.; Sv. Jurij ob Ščavnici 1 m.; Sv. Križ pri Ljutomeru 1 m.; Lokavec 1 m. upr. + 1 m.; Mala Nedelja 1 m.; Stogovci 1 m.; Stara cesta 1 m. upr. + 1 m. VII. Srez Maribor, desni breg: Črešnjevci 1 m.; Fram 1 m.; Hoče 1 m.; Sv. Lovrenc na Pohorju 1 m.; Makole 1 m. + 1 m.; Podova 1 m.; Zgornja Poljskava 1 m.; Ruše 1 m.; Slivnica 1 m.; Studenice 1 m.; Sv. Venčesl. 1 m. VIII. Maribor, levni breg: Sv. Ana v Slov. goricah 1 m. + 1 m.; Sv. Anton v Slov. goricah 1 m.; Sv. Benedikt v Slov. goricah 1 m.; Sv. Duh na Ostrm vrhu 1 m. upr.; Sv. Jakob v Slov. goricah 1 m. + 1 m.; Sv. Jurij v Slov. goricah 1 m.; Sv. Križ nad Mariborom 1 m. upr. + 1 m.; Lajtersberg-Krčevina 1 m.; Sv. Lenart v Slov. goricah 1 m.; Marija Snežna 1 m. + 1 m.; Sv. Marijeta ob Pesnici 1 m.; Sv. Martin pri Vurbergu 1 m.; Sv. Peter pri Mariboru 1 m.; Sv. Rupert v Slov. goricah 1 m. upr. + 2 m.; Selnica 1 m.; Sladki vrh 1 m. ali 1 m.; Svečina 1 m.; Sv. Trojica v Slov. goricah 1 m. IX. Murska Sobota: Adrijanci 1 m. upr.; Bakovci 1 m.; Dol. Slaveč 1 m. upr. + 1 m.; Budinci 1 m. upr.; Cankova 1 m.; Kruplivenik 1 m. + 1 m.; Fokovec 1 m. + 1 m.; Križevci 1 m.; Gederovci 1 m.; Hodoš 1 m. upr.; Kuzdoblan 1 m. upr.; Kramarovič 1 m. upr.; Markovci 1 m.; Murska Sobota 1 m.; Petroča 1 m. upr.; Predanovci 1 m. upr.; Puncinci 1 m.; Serdica 1 m. upr. + 1 m.; Vidonci II. — 1 m. upr. + 1 m.; Vučja gomila 1 m. upr.; Zenavljje 1 m. upr. X. Srez Ptuj: Sv. Andraž v Halozah 2 m. + 1 m.; Sv. Andraž v Slov. goricah 1 m. ali 1 m.; Sv. Barbara v Halozah 1 m. upr. + 1 m.; Sv. Bolfenk v Slov. goricah 1 m.; Sv. Duh v Halozah 1 m. upr. + 1 m.; Hajdina 1 m.; Hum 1 m. upr.; Sv. Janž na Dravskem polju 1 m.; Sv. Lovrenc na Dravskem polju 1 m.; Sv. Lovrenc v Slov. goricah 1 m. + 1 m.; Majšperk 1 m. upr. + 1 m.; Sv. Marjeta niže Ptuja 2 m.; Sv. Mark niže Ptuja 2 m. + 1 m.; Sv. Miklavž 1 m.; Naraplje 1 m.; Nova cerkev 1 m. upr. + 1 m.; Runec 1 m. ali 1 m.; Svetinja 1 m.; Vurberk 1 m. ali 1 m.; Zavrc 1 m. XI. Slovenjgradec: Sv. Andraž pri Velenju 1 m.; Pleševci 1 m. upr.; Škalski Cirkovci 1 m. upr.; Šoštanj s podružnico v Ravnah 2 m.; Velenje 1 m.; Sv. Vid nad Valdekom 1 m. upr. XII. Šmarje pri Jelšah: Buče 1 m. upr.; Dobje 1 m. upr. + 1 m.; Koprivnica 1 m. upr. + 1 m.; Kozje 1 m. upr. + 1 m.; Sv. Križ pri Rogaski Slatini 1 m.; Loka 1 m. upr.; Sv. Peter pod Sv. Gorami 1 m. upr. + 1 m.; Prevorje 1 m.; Pristava 1 m.; Slivnica 1 m. + 1 m.; Sv. Stefan 1 m. upr.; Sv. Vid pri Grobelnem 1 m.; Sv. Vid pri Planini 1 m. upr.; Virštanj 1 m. upr.; Zetale 1 m.; Pilštanj 1 m.; XIII. Za srez Ptuj in Maribor, levni breg po 1 služba sreskega pomožnega učitelja.

* Kratice: učitelj = m., učiteljica = ž., šol. upravitelj = m. upr., upraviteljica = ž. upr.; kjer je več enakih mest, je označeno to s številko spredaj.

Dr. G. PICCOLI — lekarnar v Ljubljani priporoča pri zaprtju in drugih težkočah svojo preizkušeno

želočno tinkturo
Naročila točno po povzetju

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

—oio Krožki za samoizobražbo so ustanovljeni že po pretežni večini društev. Krožki so priključeni poverjenstvu in nekateri tudi že poslujejo.

Krožkov niso priglasila doslej, po treh mesecih novega šolskega leta, sledeča društva: Dolnja Lendava, Gornji grad, Konjice, Kozje, Ljutomer, Maribor, Mariborski okraj in Ormož.

Poverjenstvo pričakuje, da store tudi ta društva svojo dolžnost kakor vsa ostala.

Za zajutrek — za južino je najboljša ržena žitna kava Žika

Učiteljski pravnik.

—š Kontraktualni učitelje in napredovale. Veliki župan ljubljanske oblasti je izdal sledečepojasnilo: Na neko zadevno vprašanje pojasnjem, da dobivajo kontraktualni učitelji(ice) prejemke po pogodbi, zanje ne veljajo določbe uradniškega zakona o napredovanju državnih uradnikov. (Glej uredbo ministrstva pravde št. 51.545 od 29. julija 1927. »Uradni list« od 7. sep. 1927).

Uredba o učiteljskih disciplinskih sodiščih

Člen 16. (prej čl. 18.). Za kazni pod 1. iz člena 15. zastara kaznivo dejanje čez leto dni, za kazni iz ostalih petih točk pa zastara čez tri leta, če se dotični kaznovanec po tej kazni ne obtoži in tudi disciplinski ne kaznuje.

Stari čl. 18. se je glasil: Kdor se kaznuje prvičkrat z opominom, ukorom ali zmanjšbo plače največ do treh mesecev, a se po tej kazni ne obdolži in tudi ne kaznuje disciplinski v treh letih, temu se izpregledata prvo kaznivo dejanje in prva kazen tako, da se od takrat nikakor ne jemlje v poštev in da ne vplivata na njegovo napredovanje, na dobivanje mest po natečaju in vobče na njegovo nadaljnje službovanje.

Člen 17. (prej čl. 19.). Zoper razsodbo disciplinskega sodišča prve stopnje se smeta pritožiti obtoženec in tožitelj. S pritožbo se odloži izvršitev.

Pritožba se izroči disciplinskemu sodišču, ki je izreklo razsodbo, to pa jo pošlje z vsemi spisi vred disciplinskemu sodišču druge stopnje, če je bila pravočasna in če jo je vložila pristojna oseba; drugače po jo sodišče zavrne.

Zoper to razsodbo je dopustna pritožba na višje sodišče v osmih dneh.

Stari čl. 19. se je glasil: Pritožbe zoper razsodbe oblastnih učiteljskih disciplinskih sodišč se vlagajo pri onem sodišču, ki je izdalo izpodbijano razsodbo, in sicer v osmih dneh, ko je bila obsojenca priobčena. Oblastno učiteljsko disciplinsko sodišče mora poslati pritožbo z izpodbijano razsodbo in vsemi dotičnimi spisi vred vrhovnemu učiteljskemu disciplinskemu sodišču v treh dneh, ko je prejelo pritožbo.

Člen 18. (prej 20.). Učitelj, ki ga obsodi redno deželno sodišče na kazni zaporu šestih mesecev in več, izgubi plačo in prejemke, dokler je v zaporu. Če se obsodi na zapor izpod šestih mesecev, ocazi oblastno disciplinsko sodišče po naravi učinjenega dejanja, kolik del njegovih prejemkov naj se mu odvzame, dokler prestaja obsodbo.

Stari čl. 20. se je glasil: Učitelja (učiteljico) smejo soditi razen učiteljskih disciplinskih sodišč tudi redna državna sodišča. Če ga (jo) ta obsodijo na zapor do treh mesecev, izgubi obsojenec (obsojenka) vse osebne denarne prejemke za ves čas, dokler je v zaporu; če se obsodi na dlje časa in zaradi onemogućujočih dejanj, se odpusti iz državne službe, če pa ima dovršenih 15 let državne službe, se predhodno izroči pristojnemu oblastnemu učiteljskemu disciplinskemu sodišču v zvezi z členi 131. do 135. zakona o uradnikih.

Člen 24. (prej 26. čl.) je izpremenjen le zadnji odstavek sledeč: Disciplinska sodišča, sedaj ustanovljena po tej uredbi, veljajo do konca tega leta, skladno s členom 8. te uredbe. Strokovni drugovi po čl. 5., točki c), se morajo izvoliti za to leto najkasneje do dne 15. novembra t. l.

Člen 25. (prej 27. čl.) je prvi odstavek izpremenjen sledeč: Ta uredba stopi v veljavo dne 25. oktobra 1927. Odrejam, da je poslovali od tega dne glede disciplinskih kaznivih dejanj, ki jih zakrvice učitelji ali učiteljice v kraljevini Srbobor, Hrvatov in Slovencev, samo po teh odredbah.

Člen 26. Dokler se ne izvrši po tej uredbi sestava vseh disciplinskih sodišč, velja sestava, izvršena po uredbi O. N. br. 6921 z dne 15. aprila t. l. s to izpremembo, da so predsedniki oblastnih disciplinskih sodišč prosvetni inspektorji, predsednik vrhovnega učiteljskega disciplinskega sodišča pa je predsednik glavnega prosvetnega sveta.

V Beogradu, dne 3. oktobra 1927.

Minister za prosveto: dr. K. Kumanud s. r. — »Uradni list« z dne 30. aprila 1927, št. 19147 in »Uradni list« št. 108 z dne 22. oktobra 1927 in »Učit. Tovariš« št. 38, z dne 28. aprila 1927.

ZVONČEK

Uprava naznanja, da je z zadnjo številko »Zvonček« prenehalo nadaljno naročevanje na letnik 1927/8.

Ferijalni Savez učiteljstva.

—f Ferijalni Savez učiteljstva. V smislu dogovora na Bolu sklicujem v torek 27. decembra ob 11. uri v Mariboru v restavraciji pri »Črnem zamorcu« ferijalno zborovanje. Dnevni red: Naše letovanje o velikih počitnicah na Bolu leta 1928. Za vse ferijalce(ke) zborovanje obvezno. — Za FUS Slavko Mrovlje 1 r., glavni učit. pov. FUS — Jesenice.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija — Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje. —

Naša gospodarska organizacija.

—g Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani. Od julija do decembra sem prejel sledeče zneske: Vesela družba na skupščini v Kranju 50 Din 90 p.; Poldka Kosova, učiteljica v Šmartnem p. S. g. 20 Din; Slava Rogl, učiteljica kmet.-gospodinskih tečajev 20 Din; Tomo Petrovec iz Domžal 20 Din; Gizela Ušeničnik Mengeš 80 Din; Mara Ušeničnik, Domžale 20 Din; Zdravko Mikuž, Brezovica 90 Din; Franc Ločnikar, Turjak 20 Din; Učiteljstvo osn. šole v Krškem 25 Din; učiteljstvo v St. Rupertu 172 Din 50 p.; kraljevna šolska odbora Zidani most in Rateče pri Kranjski gori vsak po 40 Din. Vsi letošnji prispevki znašajo do decembra skupaj 10.356 Din 5 p. — Jos. Kobal, blagajnik. — Opomba: Kdor hoče biti redni član Konvikta za tekoče leto naj takoj plača 20 Din članarine.

Nogavice, rokavice, pletenine, bluze, kravate itd. po najnižjih cenah vedno v največji izbiri **F. M. Rozman, Ljubljana, Židovska 7.**